

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3075

Šablona: III/2

Sada: VY_32_INOVACE_8IS

Pořadové číslo: 20

Ověření ve výuce

Třída: 9.A

Datum: 18.12.2013

Jehlan

Předmět: Matematika

Ročník: 9. ročník

Škola - adresa: ZŠ Mendelova , ul. Einsteinova č. 2871, Karviná

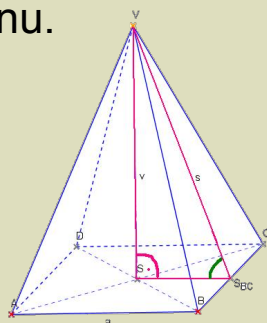
Jméno autora: Mgr. Beatrice Staříčná

Klíčová slova: jehlan

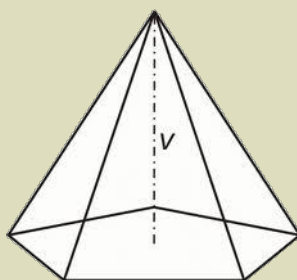
Anotace: Prezentace vhodná jako podpora přímé výuky, slouží k procvičení
pojmů týkajících se tělesa jehlanu.

Jehlan

- Jehlan je trojrozměrné těleso.
- Jeho základnu (nebo také podstavu) tvoří mnohoúhelník.
- Vrcholy základny jsou spojeny s jedním bodem mimo rovinu základny.
- Tento bod se obvykle nazývá vrchol jehlanu.
- Kolmá vzdálenost vrcholu od roviny podstavy se nazývá výška jehlanu.

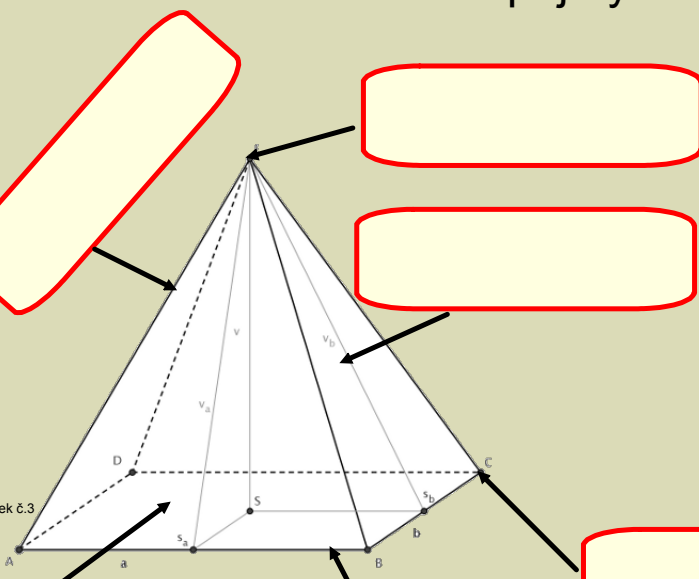
obrázek č.1

obrázek č.2

Pracovní list č.1

Přiřaď k obrázku dané pojmy:

The diagram shows a pyramid with a square base. The apex is labeled v . The base vertices are A , B , C , and D . The center of the base is S . The edges from the apex to the base are labeled v_a and v_b . The base edges are labeled a and b . The points s_a and s_b are marked on the base edges. The diagram is labeled "obrázek č.3".

There are five empty yellow boxes with red borders for labeling:

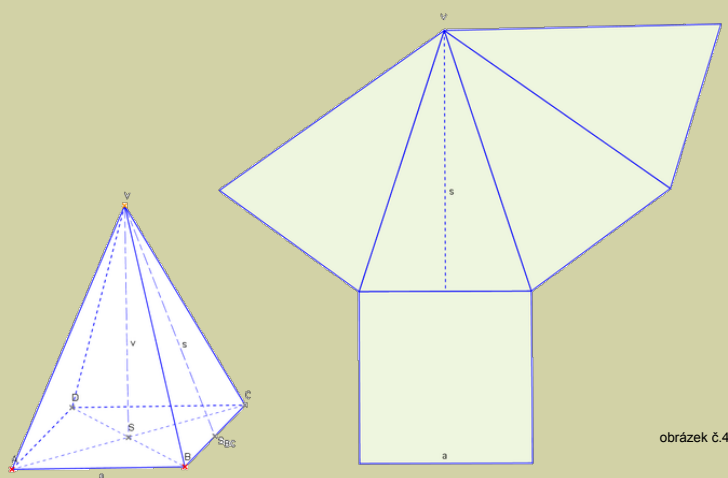
- One box pointing to the apex v .
- One box pointing to the base vertex A .
- One box pointing to the base edge a .
- One box pointing to the base edge b .
- One box pointing to the lateral face vbc .

A blue rounded rectangle contains the following terms:

- hlavní vrchol
- vrchol podstavy
- podstavná hrana
- podstava
- boční stěna
- boční hrana

Sít' jehlanu

- Sít' jehlanu je složena ze všech jeho stěn.
- Z vystřižené sítě můžeme složit model jehlanu

Povrch jehlanu

- Je součet obsahu všech stěn.

$$S = S_p + S_{pl}$$

S_p ..... obsah podstavy

S_{pl} ..... obsah pláště

Pracovní list č.2

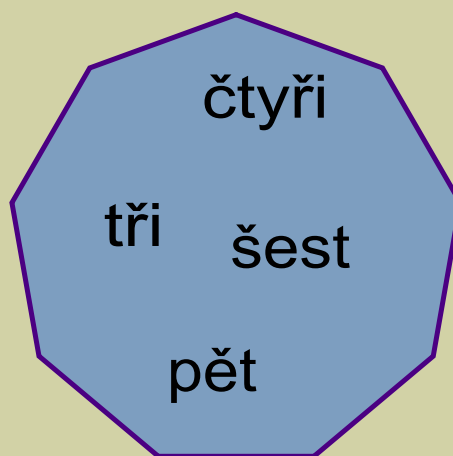
Urči, z kolika stěn je složen plášť , správnou odpověď přiřaď z nabídky:

★ pětiboký jehlan

★ čtyřboký jehlan

★ šestiboký jehlan

★ trojboký jehlan

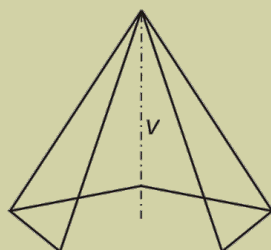

Zkus si tyto jehlany načrtnout.

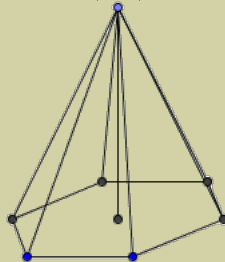

Pracovní list č.3

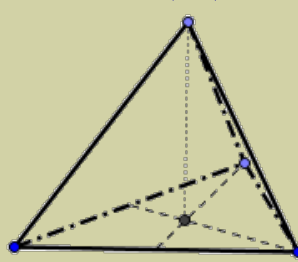
Přiřaď k obrázku správné pojmenování jehlanu:

obrázek č.5

obrázek č.6

obrázek č.7

šestiboký jehlan

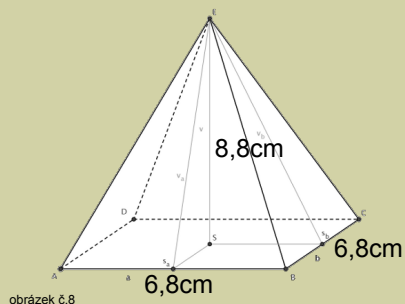
trojboký jehlan

pětiboký jehlan

Pracovní list č.4

Je dán pravidelný čtyřboký jehlan s podstavou čtverce $a = 6,8$ cm a výška jehlanu $v = 8,8$ cm. Vypočítej jeho povrch.

Navrhní postup řešení:

← kontrola

obsah podstavy:

nápověda

výška $\triangle$ na stranu :

nápověda

obsah stěny:

nápověda

povrch jehlanu:

nápověda

Seznam použité literatury a zdrojů:

text:

ODVÁRKO, DRSC., Doc. RNDr. Oldřich a Doc. RNDr. Jiří KADLEČEK, CSC.
Matematika pro 9. ročník ZŠ, 3. díl:
jehlan, kužel, koule, finanční matematika 1. vyd. Praha: Prometheus, 2001. Učebnice pro základní školy. ISBN 80-7196-212-0.

obrázky:

obrázek č.1

www.forum.matematika.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://forum.matweb.cz/upload/183-jehlan.JPG>

obrázek č.2

www.zsstenovice.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.zsstenovice.cz/skolnitesty/1282206144/otazka8.jpg>

obrázek č.3

www.forum.matematika.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: http://forum.matweb.cz/upload3/img/2011-08/84906_jehlan.png

obrázek č.4

www.forum.matematika.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/12/Prav4bokjeh.png/800px-Prav4bokjeh.png>

obrázek č.5

www.aristoteles.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.aristoteles.cz/matematika/stereometrie/jehlan.gif>

obrázek č.6

www.maths.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://maths.cz/obrazky/378.png>

obrázek č.7

www.maths.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://maths.cz/obrazky/388.png>

obrázek č.8

www.forum.matematika.cz[online]. [cit. 16.12.2013]. Dostupný na WWW: http://forum.matweb.cz/upload3/img/2011-08/84906_jehlan.png

vytvořeno ve SMART Notebook 11

Metodika:

strana č. 1, 2 - základní informace

strana č. 3 - teorie

strana č. 4 - pracovní list - žák přiřazuje k obrázku pojmy

strana č. 5 - teorie

strana č. 6 - pracovní list - žák přiřadí správnou odpověď, načrtne jehlany

strana č. 7 - pracovní list - žák vybere z nabídky správné pojmenování jehlanu

strana č. 8 - pracovní list - žák řeší povrch jehlanu, diskutuje nad postupem,
vložené nápovědy, odkliknutím se mu odkryjí

strana č. 9 - seznam použité literatury a zdrojů

strana č. 10 - metodika